

25.8.2014

YM 93/04/2014

Valtiovarainministeriö

Viite Lausuntopyyntö kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta 8.5.2014 VM065:00/2012
Hänvisning

Asia Ympäristöministeriön lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta
Ärende

Valtiovarainministeriö on pyytänyt ympäristöministeriötä lausuntoa ehdotuksesta uudeksi kuntalaiksi. Ympäristöministeriön näkemyksen mukaan lakiehdotuksen tavoitteet perustuvat vahvasti kuntien aseman ja toimintaympäristön muutoksiin ja lain uudistaminen on välttämätöntä. Lailla luotaisiin kuntien hallinnon ja talouden säädöspäätös, jolle tulevaisuuden kuntien rooli voidaan ankkuroida. Laissa on tarkoitus myös vahvistaa demokratian edellytyksiä sekä lisätä ja monipuolistaa mahdollisuuksia asukkaiden osallistumiseen ja vaikuttamiseen ottaen huomioon myös eri asukasryhmät. Myös luottamushenkilöiden toimintaedellytyksiä parannetaan. Päätöksenteon riippumattomuutta ja läpinäkyvyyttä edistetään luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden velvollisuudella ilmoittaa sidonnaisuuksistaan. Merkittävä muutos on sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuva päätöksenteko ja kuulutusten julkaiseminen yleisessä tietoverkossa. Ympäristöministeriö kannattaa edellä mainittua kehityssuuntaa. Säädösmuutos on samansuuntainen ympäristölainsäädännön kehityksen kanssa mm. osallistumismahdollisuuksien ja sähköisten menettelyiden kehittämisen osalta.

Ympäristöministeriö pitää myönteisenä sitä, että esitysluonnoksessa on otettu huomioon myös valtion tukemaa asuntotuotantoa ja EU:n valtiontukisääntelyä koskevia näkökohtia. Kuten esityksen yleisperusteluissa todetaan, tieto EU:n valtiontukisäännöistä on usein kunnissa puutteellista, ja siksi on erittäin hyvä, että näitä asioita avataan lakiehdotuksessa ja sen perusteluissa.

Lain tarkoitusta koskevan 1 §:n 2 momentin mukaan "kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkaalleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla." Ympäristöministeriö ehdottaa harkittavaksi, voitaisiinko säännökseen tai sen perusteluihin sisällytettäisiin segregaatien ehkäisemisen näkökulma.

Kuntien tehtäviä ja järjestämisvastuuta koskevat lakiehdotuksen 2 luvun säännökset (7-13 §) ovat keskeisiä erityislainsäädännön täytäntöönpanon kannalta. Lakiehdotukseen sisältyvä uusi säännös kunnan järjestämisvastuusta voi selkeyttää käytännön tilannetta, kun harkitaan eri toteuttamisvaihtoehtoja tehtävien hoidolle. Mainittakoon, että jätelain toimivuuden arvioinnissa on vastikään tuotu esiin näkökohta, että tulisi harkita kunnan jätehuollon lakisääteisten viranomais- ja palvelutehtävien eriyttämistä.

Kunnan asukkaiden osallistumisoikeuksia koskevilla 5 luvun säännöksillä (20-29 §) on keskeinen merkitys ympäristöä koskevan päätöksenteon kannalta, vaikkakin keskeisiin ympäristösäädöksiin sisältyykin erityissäännöt osallistumisjärjestelmistä. Hallituksen esityksessä olisikin tarpeen tarkastella kuntalain säännösten suhdetta erityislainsäädännön mukaiseen osallistumista ja vuorovaikutusta koskevaan lainsäädäntöön kuten esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslakiin, ympäristönsuojelulakiin ja lakiin ympäristövaikutusten arviointimenettelystä.

Viestintää koskeva 29 § vastaa pitkälti nykyisen lain vastaavaa tiedottamista koskevaa 29 §:ää. Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan säädöksen nimen muuttamisella korostetaan kaksisuuntaista vuorovaikutusta. Tiedottamisen laajuus ja tavat ovat edelleen pitkälti kunnan harkinnassa, vaikka kunnalta edellytetään aktiivista ja tehokasta viestintää. Sen laiminlyönti ei vielä kukaan olisi menettelyvirhe, johon voitaisiin muutoksenhaussa vedota, toisin kuin vastaavan hallintolain 41 §:n osalta on mahdollista. Ympäristöministeriö ehdottaa harkittavaksi, voitaisiinko kuntalain ja hallintolain em. säännöksiä edelleen yhdenmukaistaa ja mitkä olisivat muutoksen vaikutukset.

Osallistumisen ja vuorovaikutuksen edellytyksiä tukee myös kaavoituksen osalta säädöksen 2 mom., jonka mukaan käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta annetaan esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja yleisessä tietoverkossa.

Kunnan johtamista ja kunnanhallitusta koskevaan 7 lukuun on tarkoitus sisällyttää **39 § kuntastrategioista**. Jossain määrin epäselväksi jää, mikä on kuntastrategian vaikutus muiden keskeisten, monissa kunnissa laadittavien strategioiden kuten maankäyttöön liittyvien strategioiden asemaan, mitä voitaisiin tarkemmin käsitellä pykälän perusteluissa.

Kuntien yhteistoiminnasta säädettäisiin luvussa 8 (50-65 §) aiempaa yksityiskohtaisemmin. Yhteistoiminnan ja yhteistoimintavelvoitteiden tarve on edelleen lisääntymässä ja hallinto on eriytymässä tehtävittäin. Uusien yhteistoimintavelvoitteiden perusteena on entistä enemmän palveluissa tarvittavan erityisosaamisen turvaaminen ja palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Väestöpohja- ja henkilöstöresurssiedellytyksiin kytketyt yhteistoimintavelvoitteet tarkoittavat, että yhteistoimintavelvoitteet kohdistuvat erityisesti pienempien kuntien palvelurakenteisiin. Kuntien tarpeet vapaaehtoiselle yhteistoiminnalle ovat erilaisia. Pienten kuntien lisäksi yhteistyötarve on kasvanut myös kaupunkiseuduilla, erityisesti maankäyttöä, rakentamista, asumista ja liikennettä sekä ympäristönsuojelua koskien.

Sidonnaisuuksien ilmoittamista koskeva 85 §:n mukainen luottamushenkilön ja viranhaltijan ilmoitusvelvollisuus on varsin laaja. Liike- ja ammattitoimintaan liittyvän sidonnaisuuden lisäksi ilmoitus olisi tehtävä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa. Tällä tarkoitettaisiin yksityiskohtaisten perustelujen mukaan mm. merkittäviä kiinteistöjen tai asunto-osaakeyhtiön osakkeiden omistusta, mitä voi pitää perusteltuna.

Ilmoitusvelvollisuutta voidaan valtuuston päätöksellä laajentaa koskemaan myös jotakin muuta toimielintä, mutta henkilöpiiri on suppeampi eikä se koske jäsentä. Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan tämän on tarkoitus helpottaa ilmoitusvelvollisuuden sopeuttamista kunnan toimielinorganisaation rakenteeseen. Olisi hyvä enemmän avata laajentamisen edellytyksiä. Edellyttääkö se esim. ko. toimielimen käsittelemien asioiden liittymistä niihin asioihin, joita ilmoitusvelvollisuus koskee automaattisesti.

Toimieliminä, joiden keskeisiä luottamushenkilöitä ja johtavia viranhaltijoita ilmoittamisvelvollisuus koskee, on kunnanhallituksen ohella säädöksessä mainittu maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamia tehtäviä hoitavat toimielimet. Tämän on ilmeisesti katsottava tarkoittavan kaikkia hallituksen esityksen 30 §:n tarkoittamia kunnan toimielimiä, myös vain määrätyn tehtävän hoitamista varten perustettuja toimielimiä. Maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamia tehtäviä hoitavan toimielimen sisällyt-

täminen itse säädökseen on perusteltua, koska niihin liittyy usein huomattavia taloudellisia intressejä.

Sidonnaisuusilmoitusten noudattamisen valvonta on tarkastuslautakunnalla. Tehtävä on sille kokonaan uusi ja voi lisätä sen työtä huomattavastikin. Valvonnan täytyy olla aktiivista senkin vuoksi, että se voi myös kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta. Sidonnaisuuksia koskevan julkisen rekisterin pitäminen yleisessä tietoverkossa lisää päätöksenteon läpinäkyvyyttä.

Tätä uutta järjestelmää koskevan säädöksen tulkinta ja soveltaminen saattaa olla haasteellista ja vaihdella ainakin jonkin aikaa lain voimaantulosta eri kunnissa samoissakin olosuhteissa. Esim. muiden sidonnaisuuksien ilmoittamisen tarve on luottamushenkilön harkinnassa.

Sidonnaisuuksien ilmoittamista koskeva velvollisuus kytkeytyy esteellisyyteen, jonka selvittämistä se osaltaan voi helpottaa. On hyvä, että selkeyden vuoksi yksityiskohtaisissa perusteluissa vielä todetaan, että sidonnaisuusilmoitus ei korvaa velvollisuutta antaa toimielimen pyynnöstä selvitys yksittäistapauksissa esteellisyyden arvioimiseksi tarvittavista tiedoista esteellisyyttä koskevan 98 §:n ja 5 momentin mukaisesti.

Toimielinten päätöksentekotapoja koskevat 99, 100, 101 ja 102 § mahdollistavat päätöksentekokäytäntöjen merkittävän muutoksen käyttäen hyväksi sähköistä toimintaympäristöä. Tähän saakka läsnäolo on pääsääntöisesti edellyttänyt fyysistä läsnäoloa, mutta vuodesta 2009 lähtien kokoukseen on ollut mahdollisuus osallistua myös videoneuvotteluyhteyden välityksellä. Nyt varsinaisen kokouksen vaihtoehtona on sähköinen kokous. Siinä ei puheenjohtajan ja sihteerinkään ole tarpeen olla läsnä kokouspaikalla. Muutoin osallistujat osallistuvat kokoukseen keskenään eri paikoissa ja päätöksentekomenettely olisi sama kuin perinteisessä kokouksessa.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä osa varsinaisessa kokouksessa käsiteltävistä asioista käsitellään ennen varsinaista kokousta. Menettelyssä käsiteltävät asiat yksilöidään kokouskutsussa ja ne päätetään määräajassa ennen kokousta. Yhdenkin toimielimen jäsenen vastustaessa päätöstä tai jättäessä kantansa ilmaisematta asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi. Menettely ei ole mahdollinen valtuuston tai muiden toimielinten julkisten kokousten osalta. Sähköinen päätöksentekomenettely tulee kysymykseen lähinnä rutiiniluonteisten asioiden käsittelyn osalta ja soveltuu sellaiseen hyvin.

Sähköisessä ympäristössä tapahtuva päätöksenteko tehostaa työskentelyä ja voi myös parantaa toimielinten jäsenten läsnäolomahdollisuuksia.

Kunnan ilmoituksia koskevan 109 §:n myötä lakkaa julkisista kuulutuksista annetun lain (34/1925) soveltaminen kunnissa kuntalain tarkoittamissa asioissa. Kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi yleisessä tietoverkossa ja lisäksi tarpeen vaatiessa muulla kunnan päättämällä tavalla. Yleisessä tietoverkossa ilmoittaminen siis korvaisi ilmoitustaulun, mutta erityislakien osalta se jäisi edelleen käyttöön, mikäli niissä edellytetään edelleen ilmoitustaulua. Ilmoitustaulun merkitys käytännössä on ollut todellisen tiedonsaannin kannalta minimaalinen. Vaikka käytännössä todellinen merkittävä tiedonsaantikanava nykyaikana on yleinen tietoverkko, on lehti-ilmoitus edelleen tärkeä. Edelleenkään ei voida edellyttää, että yleinen tietoverkko on kaikkien saatavilla ja käytössä. Lehti-ilmoitusten merkitys todetaan myös yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Uudella ilmoitustavalla on merkitystä myös kaavoitukseen liittyvässä maankäyttö- ja rakennuslain ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisessa tiedottamisessa (MRL 63 ja 65 §, MRA 12, 19, 27, 30 ja 32 a §). Tilaisuuden varaamisesta mielipiteen esittämiseen kaavaa valmisteltaessa tiedotetaan MRL 63 §:n 2 momentin mukaisessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Jos muuta tiedottamistapaa ei pidetä sopivana, kaavan vireilletulosta ja mielipiteen esittämismahdollisuudesta on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus on kuitenkin aina julkaistava vähin-

tään yhdessä paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Kaavoihin liittyvää tiedottamista on tähänkin saakka MRA 32 a §:n mukaan koskenut ilmoittaminen mahdollisuuksien mukaan myös sähköisesti.

Ilmoitusten on oltava 109 §:n 2 momentin mukaan yleisessä tietoverkossa vähintään 14 päivän ajan, jollei asian luonteesta muuta johdu. Tämä vastaa julkisista kuulutuksista annetun lain minimiaikaa. Tällä kohtaa yksityiskohtaisten perustelujen kolmannen kappaleen ensimmäisen virkkeen ensimmäisen lauseen mukaan ilmoitusten tulee olla ilmoitustaululla vähintään 14 vuorokautta. Olisi selkeämpää puhua yleisestä tietoverkosta tai sitten selkeästi todeta esim., että yleinen tietoverkko on ilmoitustaulu tai korvaa sen. Kaavaehdotus on maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisesti asetettava julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi ja siitä on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Tältä osin kuulutusaika on siis pidempi.

Lakiehdotuksen 130 §:n 2 momentissa kiellettäisiin kuntia antamasta takausta kuntakonsernin ulkopuolisille yrityksille tai yhteisöille, jotka toimivat kilpailutilanteessa markkinoilla, ellei takaus liity 3 momentissa lueteltuihin tehtäviin. Tällainen raja on käytännössä liian suppea: Ympäristöministeriön tietoon on tullut useita tapauksia, joissa kuntaa on pyydetty antamaan takaus kuntakonsernin ulkopuoliselle vuokratilayhteisölle. Takauksen tarve on liittynyt yhteisön omistamiin, valtion tuella rahoitettuihin vuokra-asuntoihin tai palvelutaloihin ja niitä koskeviin omistus- ja lainajärjestelyihin. Tietämissä tilanteissa kunnan takaus voi olla ainoa keino yhteisön rahoituksen järjestelemiseksi ja sen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi. Yhteisön toiminta palvelee todennäköisesti myös kunnan omia intressejä, koska yhteisö tarjoaa asuntoja kunnan asukkaille. Lisäksi on huomattava, että tällainen kunnan myöntämä takaus ei välttämättä ole EU-oikeuden näkökulmasta valtiontukea, sillä kuten esityksen yleisperusteluissa (s. 52) todetaan, komission takaustiedonannossa on nimenomainen poikkeus koskien yrityksiä, joille kunta on asettanut SGEI-palveluun liittyvän julkisen palvelun velvoitteen. Valtion tukema sosiaalinen asuntotuotanto on yksi keskeisimmistä SGEI-palveluista Suomessa. Ympäristöministeriön tietoon tulleet tapaukset koskevat sitä paitsi väestöltään väheneviä alueita. On kyseenalaista, onko vuokra-asuntojen tarjoaminen tällaisilla seuduilla lainkaan kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa toimintaa (täytyvätkö esimerkiksi valtiontuen olemassa ololle asetetut kauppaja kilpailuvaikutuskriteerit). Joka tapauksessa ympäristöministeriö katsoo, että takausten antamista ei tule kategorisesti kieltää tällaisissa tapauksissa. Myös ministeriön asiasta kuulemat Valtiokonttori ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA pitävät välttämättömänä sitä, että kunnilla on jatkossakin mahdollisuus antaa takauksia sosiaalisen asuntorahoituksen toimijoille. Siksi asia pitää ottaa huomioon lakiehdotuksen 130 §:ssä. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi sen 3 momentissa muuttamalla sen viimeinen virke muotoon: ”Lisäksi kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, jos se perustuu lain perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisön täyttämään julkiseen palvelun velvoitteeseen.” Pykälän perusteluissa (s. 235) voitaisiin todeta tältä osin, että kunnalla voi olla tarve lakiehdotuksen 132 §:ssä tarkoitetun julkisen palvelun velvoitteen antamiseen liittyen esimerkiksi sosiaaliseen asuntotuotantoon, ja korvaus tämän velvoitteen toteuttamisesta voidaan antaa muun muassa takauksen muodossa.

Lakiehdotuksen 131 §:ssä säädettäisiin kunnan omistaman kiinteistön luovutuksessa ja vuokralle antamisessa noudatettavista menettelytavoista. Pykälän sisältö perustuu komission maakauppatiedonannon linjauksiin. Tämä on sinänsä perusteltua, mutta samalla on huomattava, että kyseinen tiedonanto tullaan uudistamaan aivan lähiaikoina. Pykälän 1 momentin perusteluissa (s. 236) todetaan, että ”säännöksellä ei ole tarkoitus puuttua kuntien maankäytön tavoitteena olevaan riittävän tonttimaan tarjoamiseen asuinrakentamiseen. Kunta voisi edelleen luovuttaa ja antaa vuokralle kaavatontteja markkinahintaa alemmalla hinnalla sosiaaliseen asuntorakentamiseen muun muassa erityisryhmien tarpeisiin, mikäli ne tarjotaan avoimesti ja kaikille halukkaille samoin ehdoin.” Tätä seuraavassa kappaleessa kerrotaan tarkemmin valtion tukemasta asuntotuotannosta. Kappaleen teksti on joiltakin osin hieman epätarkkaa: esimerkiksi monessa kohtaa käytetty ARA-etuliite (ARA-korkotuki, ARA-ehdot, ARA-hinta) on alalla yleisesti käytössä, mutta hallituksen esityksessä olisi syytä käyttää täsmällisempiä ilmauksia. Lisäksi olisi erittäin tärkeää, että tekstissä mainittaisiin kuntien velvollisuudesta

ilmoittaa ARAlle se tuki, jonka ne alemman tontinluovutushinnan muodossa toimijoille antavat. Tällöin ARA voisi ilmoittaa tukimäärät edelleen komissiolle SGEI-tukien määräaikaisraportoinnin yhteydessä eikä ilmoitustehtävä jäisi kuntien vastuulle. Siksi ympäristöministeriö ehdottaa, että kyseinen kappale korvattaisiin tällaisella tekstillä:

”Valtio tukee sosiaalista asuntotuotantoa useilla erilaisilla tukimuodoilla, joista keskeisimmät ovat vuokra-asuntojen ja asumisoikeusasuntojen rakentamista, perusparantamista ja hankintaa varten otetuille lainoille maksettava korkotuki (laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korotuksesta, 604/2001) sekä investointiavustukset erityisryhmille tarkoitettujen asuntojen rakentamista, perusparantamista ja hankintaa varten (laki avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi, 1281/2004). Korkotukilainojen hyväksymisestä ja investointiavustusten myöntämisestä vastaa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (jäljempänä ARA). Nämä tukimuodot ovat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvistä palveluista maksettavia valtiontukia (SGEI-tukia). Jos kunta luovuttaa tai vuokraa tontin valtion tukemaa sosiaalista asuntotuotantoa varten, tämä luovutus tai vuokraaminen voi tapahtua markkinahintaa alemmalla hinnalla. Tällöin markkinahinnan ja niin sanotun ARA-hinnan välinen erotus voidaan lukea valtion korkotukeen tai investointiavustukseen liittyväksi SGEI-tueksi, jossa tuen myöntäjänä on ARA:n sijasta kunta. Jos tällaista liitännäistä tukea myönnetään, on varmistuttava siitä, ettei tuki valu toimintatukena muuhun kuin sosiaaliseen asuntotuotantoon. Siksi tontin luovutus- tai vuokrasopimukseen on otettava ehto, jonka mukaan rakennuttaja on velvollinen maksamaan kunnalle käyvän hinnan ja ARA-hinnan välisen erotuksen, jos tontille rakennetaankin muuta kuin valtion tukemaa sosiaalista asuntokantaa. Tällaisessa järjestelyssä on lisäksi otettava huomioon SGEI-tukia koskevat EU:n valtiontukisääntelyn ehdot eli käytännössä SGEI-de minimis-tukiasetuksen (360/2012) tai komission SGEI-päätöksen (2012/21/EU) säännökset. Viimeksi mainittu päätös edellyttää, että jäsenvaltioissa myönnettyt tuet raportoidaan komissiolle jälkikäteen kahden vuoden välein. ARA voi suorittaa tämän raportoinnin kunnan puolesta, mutta se edellyttää, että kunta ilmoittaa valtion tukemaan asuntotuotantoon luovuttamansa tontin käyvän hinnan ja luovutushinnan välisen erotuksen ARA:lle. Tämä ilmoitus voidaan tehdä korkotukilainan tai investointiavustuksen hakuprosessin aikana silloin, kun kunta antaa ARA:lle lausunnon siitä, onko tontille rakennettaville asunnoille syytä myöntää valtion tukea.”

Lakiehdotuksen 132 §:ssä säädettäisiin siitä, millä edellytyksillä kunta voi antaa tietyille toimijalle julkisen palvelun veloitteen ja maksaa toimijalle tukea korvauksena veloitteen toteuttamisesta. Ympäristöministeriö pitää tämänkaltaista säännöstä tervetulleena. Vaikka ympäristöministeriön hallinnonalalle kuuluvasta SGEI-palvelusta eli valtion tukemasta sosiaalisesta asuntotuotannosta säädetäänkin omissa erityislaeissaan, voi käytännössä ilmetä tilanteita, joissa myös kunnilla on tarvetta sosiaalisen asuntotuotannon tai muiden SGEI-palveluiden määrittämiseen ja tukemiseen. Siksi olisi hyvä, että asiasta on nimenomaiset säännökset kuntalaissa.

Muutoksenhaun osalta 134, 136, 137, 138, 139, 142 ja 145 § vastaavat nykyisen lain säännöksiä. Vain 145 §:ssä lisäyksenä nykyiseen on, että hallintolainlainsäädännön lisäksi sovelletaan kuntalain ohella myös hallintolakia. Yksityiskohtaisissa perusteluissa on avattu sitä, milloin on kyseessä kunnassa hallintoasia ja sovelletaan hallintolakia ja hallinto-oikeudessa vastaavasti hallintolainsäädäntöä. Säädosmuutos selkiinnyttää menettelyä.

Lisäksi yksityiskohtaisissa perusteluissa käsitellään sitä, että kunnan jäsenen yleinen valitusoikeus antaa mahdollisuuden valitusoikeuden väärinkäyttöön, ns. shikaani- eli kiusantekovalituksiin. Tätä koskevaa keskustelua käydään jatkuvasti myös kaavoituksen osalta. Yksityiskohtaisissa perusteluissa kuitenkin aiheellisesti todetaan, että hallintolainsäädännön 74 §:n perusteella yksityinen voidaan vain poikkeuksellisesti velvoittaa korvaamaan kunnalle oikeudenkäyntikulut.

Esitykseen liittyvistä siinä vain mainituista muista lakiesityksistä (3.20, s. 126) tarkastelunäkökulman kannalta merkittävä on maakunnan liiton toimielinten kokoonpanoa ja valintaa koskevien ny-

kyisten 86 a §:n säännösten siirtäminen ilman asiallisia muutoksia aluekehityslakiin. Muutos selkeyttää säädösten soveltamista käytännössä.

Kansliapäällikkö

Hannele Pokka

Lainsäädäntöjohtaja

Riitta Rönn